Serbest Zaman Kolayla?t?r?c?lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Serbest Zaman Kolayla?t?r?c?lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30101

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu akademik giri?, Gürbüz, Öncü ve Emir (2015) taraf?ndan **Serbest Zaman Kolayla?t?r?c?lar? Ölçe?i**'nin Türkçeye uyarlama çal??mas?n? detayland?rmaktad?r. Ölçek, bireylerin serbest zaman aktivitelerine kat?l?m?n? kolayla?t?ran faktörleri ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Orijinal 27 maddelik yap? yerine, yap?lan **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** sonuçlar? neticesinde 16 madde ve üç alt boyuttan olu?an bir formun Türk kültürü için **geçerli** ve **güvenilir** oldu?u tespit edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Serbest Zaman, Kolayla?t?r?c?lar, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Rekreasyon.

Yazarlar

Bülent Gürbüz, Engin Öncü, Ece Emir.

Amaç

Serbest Zaman Kolayla?t?r?c?lar? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin serbest zaman faaliyetlerine kat?l?m?n? destekleyen veya art?ran çe?itli faktörleri sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu faktörler, bireylerin serbest zaman engellerini a?malar?na yard?mc? olan mekanizmalar olarak kavramsalla?t?r?lm??t?r.

Ölçe?in Türkçeye uyarlanmas? (2015), orijinal arac?n psikometrik özelliklerinin Türk örnekleminde kültürel ve dilbilimsel aç?dan uygunlu?unu ve istatistiksel olarak sa?laml???n? test etmeyi hedeflemi?tir. Bu sayede, Türk akademik çevrelerinde serbest zaman ara?t?rmalar?nda standart bir ölçüm arac? sa?lanm??t?r.

Yap?

Serbest Zaman Kolayla?t?r?c?lar? Ölçe?i, bireylerin serbest zaman aktivitelerine kat?l?m?n? engelleyen faktörlerin etkisini azaltan veya ortadan kald?ran üç temel kolayla?t?r?c? yap?y? ölçmektedir. Ölçe?in Türk versiyonu 16 madde ve üç temel faktörden olu?maktad?r:

Ki?isel Kolayla?t?r?c?lar: Bireyin içsel motivasyonu, yeterlilik alg?s?, becerileri ve tutumlar? gibi ki?isel özelliklerle ilgili kolayla?t?r?c? unsurlard?r.
Ki?ileraras? Kolayla?t?r?c?lar: Aile, arkada?lar, akranlar veya sosyal çevre taraf?ndan sa?lanan destek, te?vik ve ortak kat?l?m gibi sosyal etkile?imlerden kaynaklanan kolayla?t?r?c? mekanizmalard?r.
Yap?sal Kolayla?t?r?c?lar: Tesislerin mevcudiyeti, aktivitelere eri?im kolayl???, zaman, mali

ARABPSYCHOLOGY.COM

kaynaklar ve ula??m gibi çevresel ve organizasyonel ko?ullarla ilgili kolayla?t?r?c? unsurlard?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal **geçerli?i**, uyarlama çal??mas?nda Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak titizlikle incelenmi?tir. Analizlerin ba?lang?c?nda, ölçe?in orijinalinde bulunan 27 maddelik ve üç faktörlü yap?n?n Türk örneklemine uygun olmad??? tespit edilmi?tir.

Yap?lan revizyonlar ve madde eleme süreçleri sonucunda, 16 maddeden olu?an ve üç faktörlü yap?y? koruyan yeni bir modelin kuramsal beklentilere ve istatistiksel uyum indekslerine (örne?in Ki-kare/serbestlik derecesi, RMSEA, CFI) uygun oldu?u sonucuna var?lm??t?r. Bu sonuç, 16 maddelik nihai formun Türk kültürüne özgü **serbest zaman** kolayla?t?r?c?lar?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alpha iç tutarl?l?k katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Çal??mada, ölçe?in alt boyutlar? için hesaplanan Alpha katsay?lar?n?n 0.66 ile 0.79 aras?nda de?i?ti?i bildirilmi?tir. Bu de?erler, alt ölçekler için kabul edilebilir psikometrik s?n?rlar içerisindedir.

Toplam ölçek için hesaplanan **Cronbach Alpha** iç tutarl?l?k katsay?s? ise 0.86 olarak bulunmu?tur. Bu yüksek de?er, ölçe?in genel olarak son derece tutarl? ve güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal uygunlu?unu test etmek amac?yla, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçek geli?tirme ve uyarlama çal??malar?nda teorik yap?lar?n ampirik verilerle ne ölçüde örtü?tü?ünü belirlemek için kritik bir ad?md?r.

Analizler, orijinal 27 maddelik yap?n?n reddedilmesine yol açm??, ancak 16 maddelik revize edilmi? yap?n?n üç boyutlu (Ki?isel, Ki?ileraras?, Yap?sal) modelinin istatistiksel olarak anlaml? ve kuramsal aç?dan sa?lam oldu?unu do?rulam??t?r. Bu revizyon, ölçe?in Türk kültüründeki serbest zaman kolayla?t?r?c?lar?n? daha temiz ve ekonomik bir ?ekilde ölçmesini sa?lam??t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir; ancak psikometrik uyarlama çal??malar?nda genellikle Likert tipi ölçekleme kullan?l?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler/Genç Yeti?kinler

Age Group: Belirtilmemi?tir.

Population Details: Çal??ma, Türkiye'de gerçekle?tirilen 3. Rekreasyon Ara?t?rmalar? Kongresi'nde sunulmu?tur.

Test Methodology: DFA ve iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplamalar?.

Anahtar Kelimeler

Rekreasyon, Ki?isel Kolayla?t?r?c?lar, Ki?ileraras? Kolayla?t?r?c?lar, Yap?sal Kolayla?t?r?c?lar, Bo? Zaman, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: bulentgurbuz@gmail.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2015 y?l?nda Gürbüz, Öncü ve Emir taraf?ndan Türkçeye uyarlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar Bülent Gürbüz ile bulentgurbuz@gmail.com adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ücret bilgisi belirtilmemi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: serbest-zaman-kolaylastiricilari-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Gürbüz, B., Öncü, E. ve Emir, E. (2015). Serbest Zaman Kolayla?t?r?c?lar? Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas?: **Geçerlik** ve **güvenirlik** çal??mas?. 3. Rekreasyon Ara?t?rmalar? Kongresi'nde sunulan bildiri, 5-7 Kas?m 2015, Eski?ehir, Türkiye.

Serbest Zaman Kolayla?t?r?c?lar? Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 16 madde ve üç faktörden olu?maktad?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ki?isel Kolayla?t?r?c?lar
Ki?ileraras? Kolayla?t?r?c?lar
Yap?sal Kolayla?t?r?c?lar

ARABPSYCHOLOGY.COM